

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer dr. R.H.A. Plasterk
Postbus 20011
2500EA DEN HAAG

Utrecht, 10 januari 2014

Geachte minister Plasterk,

Op 4 december heeft de VTW van u het voorontwerp Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT en de Memorie van Toelichting ontvangen. De Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties (VTW) maakt, als beroepsvereniging en belangenbehartiger van toezichthouders in de corporatiesector, graag gebruik van de geboden mogelijkheid om op dit voorontwerp te reageren.

De VTW vindt dit voorontwerp en de uitwerking hiervan in de praktijk vanaf 1 januari 2015 onaanvaardbaar. Het voorontwerp in zijn huidige vorm heeft grote negatieve consequenties en is ook juridisch onrechtmatig. In de strekking heeft het voorontwerp eenzelfde effect als de ministeriële regeling 2013 van minister Blok, die op 30 oktober 2013 door de rechtbank Den Haag buiten toepassing is verklaard. De VTW pleit ervoor om het voorontwerp in te trekken en de WNT in de huidige vorm voor de komende jaren aan te houden.

Allereerst willen wij het volgende benadrukken: De VTW heeft geen bezwaar tegen de normering van inkomens in de semipublieke sector door de overheid *an sich*. De VTW heeft zich altijd ingespannen om een goed werkbaar en maatschappelijk aanvaardbaar beloningskader te bieden voor de bezoldiging van bestuurders en toezichthouders van woningcorporaties. De VTW heeft wel grote bezwaren tegen de hoogte van de norm die vanaf 1 januari 2015 wordt afgeleid van 100 procent van een ministersalaris en de uitwerking in uw voorontwerp.

Hieronder zullen we onze grote bezwaren nader toelichten in 10 punten.

De RvC / RvT is de werkgever van de bestuurder. Bij invoering van het wetsvoorstel zoals dat er nu ligt, voorziet de VTW de volgende negatieve consequenties:

1. **Het nieuwe voorgestelde bezoldigingsmaximum WNT is te laag in verhouding tot de markt.**
Als de arbeidsmarkt krappere wordt, ontstaat door de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT een te groot gat tussen de markt en de publieke sector. De verwachting van de VTW is dat talentvolle bestuurders en medewerkers op met name het terrein van financiën, ICT en projectontwikkeling, niet meer kiezen voor de corporatiesector.
2. **De verlaging van het bezoldigingsmaximum WNT zal ook gevolgen zal hebben voor de maxima in de ministeriële regeling die geldt voor de woningcorporaties.**
In de ministeriële regeling 2013 van minister Blok was voor verschillende categorieën corporaties lagere maxima dan het bezoldigingsmaximum WNT vastgesteld. Als gevolg van de juridische procedure die mede door de VTW is gevoerd is heeft de rechtbank Den Haag deze

regeling op 30 oktober 2013 buiten toepassing verklaard. De belangrijkste reden: in de regeling werd verder ingegrepen dan nodig en topfunctionarissen werden onevenredig hard getroffen. Overleg met minister Blok heeft vervolgens geleid tot de vaststelling van een sterk verbeterde regeling voor 2014.

In de Memorie van Toelichting ontbreekt zowel een toelichting op en een analyse van de mogelijke effecten van de verlaging van het bezoldigingsmaximum WNT op de ministeriële regeling 2014. Er wordt slechts geconstateerd dat bij overschrijding van de nieuwe norm 'de ministeriële regeling aangepast zal worden'.

De verlaging van het bezoldigingsmaximum WNT leidt er toe dat de bovenste drie categorieën in de ministeriële regeling uitkomen boven het nieuwe maximum en dus worden verlaagd. Een verlaging van het maximum voor de laagste categorieën is volgens ons nauwelijks mogelijk. Als ook deze worden aangepast ontstaat, met name bij kleinere woningcorporaties, nog meer overlap tussen de beloning van topfunctionarissen en het management niet-zijnde topfunctionarissen. Evenwichtige beloningsverhoudingen tussen verschillende categorieën topfunctionarissen komen dan verder onder druk te staan. Op dit moment is al sprake van overlap tussen de eerste vier schalen van de ministeriële regeling 2014 en de laatste vier à vijf schalen van de cao Woondiensten.

3. Het nieuwe voorgestelde bezoldigingsmaximum WNT zal nog verder dalen door aftopping van pensioenopbouw voor hogere inkomens.

In het voorontwerp Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT wordt melding gemaakt van de kabinetsplannen om de fiscale aftrekbaarheid van pensioenopbouw voor hogere inkomens (boven € 100.000) te beperken. Deze maatregel zal ook een belangrijk effect hebben op het bezoldigingsmaximum WNT, maar enige analyse daarvan ontbreekt. In het maximum van € 228.599 (2013) is ca. € 33.000 aan pensioenpremie begrepen. Bij aftopping daalt de premie met ca. € 16.000. Als deze daling niet in andere arbeidsvoorwaarden wordt gecompenseerd, komt het bezoldigingsmaximum WNT na invoering van deze maatregel uit op ca. € 212.599, dit is bijna 7 procent lager.

4. Ontwrichting van het loongebouw is een reëel risico.

Het loskoppelen van de verlaging van het bezoldigingsmaximum WNT voor topfunctionarissen (in 2015) en invoering van dit maximum voor overige functionarissen (in 2017) lijkt ons onverstandig. Dat ontwricht het loongebouw. De beloningsverhoudingen binnen de sector baren ons ook nu al zorgen (zie ook onder 3).

5. De effecten van de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT in de praktijk worden onderschat; de wet raakt veel meer topfunctionarissen dan gesteld.

Gesteld wordt dat bij de huidige wetgeving 300 topfunctionarissen een bezoldiging ontvangen die hoger ligt dan het bezoldigingsmaximum WNT. Bij invoering van de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT zou dit aantal stijgen naar 700. Daarbij wordt echter volledig voorbij gegaan aan de sectorregelingen die per 1 januari 2014 zijn ingevoerd. De exacte getallen moeten nog worden geanalyseerd, maar volgens de VTW is zeker dat in 2014 een veelvoud van de genoemde 300 topfunctionarissen boven het bezoldigingsmaximum WNT zitten.

6. Bijtelling van de "auto van de zaak" moet onderdeel van de norm blijven.

Het voorstel om in het voorontwerp Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT de bezoldigingsdefinitie aan te passen door de bijtelling uit de bezoldiging te halen, vindt de VTW onverstandig. Het leidt tot ongelijke behandeling tussen functionarissen met en zonder "auto van de zaak", ongewenste beloningsprikkels en een ingewikkelder overgangsregeling. Het in de Memorie van Toelichting opgenomen alternatief b (het opnemen van de bijtelling van de minister in de norm) verdient naar onze mening veruit de voorkeur.

7. De positie van interim-managers moet nader worden bekeken.

De positie van topfunctionarissen zonder dienstbetrekking (o.a. interim-bestuurders) verslechtert verder door het voorontwerp Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT. Dat is een ongewenste ontwikkeling voor de beschikbaarheid van interim-management op de momenten dat het nodig is.

Vanuit haar rol als beroepsvereniging en belangenbehartiger maakt de VTW zich zorgen over de gevolgen voor toezichthouders:

8. Het bezoldigingsmaximum WNT voor toezichthouders wordt nog verder verlaagd en doet geen recht aan de inhoud en de zwaarte van de toezichtfunctie.

Het bezoldigingsmaximum WNT voor RvC-leden en RvC-voorzitters bedraagt, zowel in de huidige Wet Normering Topinkomens alsook in de voorontwerp Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT, respectievelijk 5 en 7.5 procent van het bezoldigingsmaximum WNT. Omgerekend naar de uren van een bestuurder gaan deze percentages uit van een tijdsbesteding van 81 uur per jaar voor een RvC-lid en 121 uur per jaar voor een RvC-voorzitter. In werkelijkheid, zo blijkt ook uit het Nationaal Commissarissenonderzoek 2012 (Lückerath/de Bos, Nyenrode), besteedt een toezichthouder gemiddeld ruim 207 uur per jaar aan zijn of haar toezichtfunctie. De VTW ziet in de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT graag een bezoldigingsmaximum WNT voor toezichthouders opgenomen, die meer recht doet aan de inhoud en de zwaarte van de toezichtfunctie, zeker nu de wet een verdere verlaging van het bezoldigingsmaximum WNT voor toezichthouders tot gevolg heeft.

In de kabinetsreactie op het rapport van de commissie Behoorlijk Bestuur wordt dit ook erkend en voorgesteld om de honorering van commissarissen aan de hand van onder meer praktijkervaringen aan te passen (in bijlage 1 van deze kabinetsreactie).

Tot slot wil de VTW een tweetal meer algemene bezwaren naar voren brengen, die het voorontwerp in onze ogen ondoelmatig en willekeurig maakt:

9. Het in een hoog tempo "stapelen" van ingewikkelde wetgeving is risicovol en ongewenst.

De huidige Wet Normering Topinkomens en de regelgeving is nog volop in ontwikkeling. De wetgeving voor de toepassing ervan in 2013 (!) wordt op z'n vroegst in het voorjaar van 2014 afgerond (Aanpassingswet WNT). Er is bij instellingen nog veel onduidelijkheid over de uitermate complexe regels. Voor 2014 zijn via ministeriële regelingen klassenindelingen voor de zorg en voor woningcorporaties ingevoerd.

Nu al weer nieuwe wetgeving met (een stapeling van) nieuwe overgangsregelingen vinden wij onverstandig. In de praktijk is nauwelijks ervaring opgedaan met de huidige wet en is geen inzicht in de effecten.

10. De minister gaat meer verdienen dan het nieuwe voorgestelde bezoldigingsmaximum WNT.

Het bezoldigingsmaximum WNT wordt vanaf 1 januari 2015 afgeleid van 100 procent van een ministersalaris. Het maximum komt dan 22 procent lager uit dan in 2013, namelijk op € 178.540 (t.o.v. € 228.599 in 2013).

Uit de Memorie van Toelichting blijkt nog weer eens dat de werkelijke bezoldiging van een minister op dit moment veel hoger ligt dan de theoretische norm die in de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT is opgenomen. In 2013 lag de werkelijke bezoldiging van een minister volgens de definities van de WNT op ca. € 220.000, inclusief bijtelling van de auto en compensatie van fiscale nadelen. Dat is slechts 4 procent onder het bezoldigingsmaximum WNT van 2013. De minister gaat in 2015 veel meer verdienen dan het bezoldigingsmaximum WNT van € 178.540. Als de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT wordt ingevoerd ontstaat een situatie waarin de werkelijke bezoldiging van een minister in 2015 op ca. € 200.000 uitkomt, derhalve 12 % meer dan de eigen norm. Dit zou dan betekenen dat de

politieke wens om de bezoldigingen terug te dringen naar het niveau van de bezoldiging van een minister, er toe zal leiden dat een minister per definitie de eigen norm zal gaan overschrijden.

De VTW is van mening dat de kwaliteit van het bestuur en intern toezicht van de corporatiesector niet gediend is met de invoering van de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT. Wij dringen er ten zeerste op aan het huidige bezoldigingsmaximum WNT en het huidige bezoldigingsbegrip niet te wijzigen.

Hoogachtend,

H. van Essen
Voorzitter VTW

A. Kerssies
Directeur VTW